ਐੱਮ/ਐੱਸ ਯੂਨੀਬਰੋਸ

ਬਨਾਮ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6895/2023)

ਅਕਤੂਬਰ 19,2023

[ਐੱਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ ਅਤੇ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ *, ਜੇਜੇ।]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ; ਕੀ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 – s.34(2)(ਬੀ)) – "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ – ਪਹਿਲੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12) – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ – ਦੂਜਾ ਅਵਾਰਡ ਪਹਿਲੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦੂਜੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ 34 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ – ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸਨ – ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਦੇਸ਼

। ਆਯੋਜਤ: ਦੂਜਾ ਅਵਾਰਡ ਪਹਿਲੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ – ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਅਵਾਰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰੇ ਸਨ – ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ-ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ – ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਾਰਕ ਸਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹੀ – ਪਹਿਲੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਅਵਾਰਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣਾ – ਇੱਕ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰੀਓ ਵਿਗੋਰ, ਇੱਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਮੈਂਬਰੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 37) ਸੀਮਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ – ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਇੱਕ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਓਵਰਰੀਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਇੱਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਾਮਲਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਦੁਬਾਰਾ, ਇਹ s.34(2)(b) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ – ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13, 14 ਅਤੇ 20]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ – ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ – ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰਕ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ – ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ:

ਹੋਲਡ: ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇਗਾ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੋਲ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜੋ ਦੇਰੀ ਲਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਮੌਕੇ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ, ਵਿੱਤੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ, ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਦੇਰੀ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ – ਇਹ ਸੂਚੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਮੁਨਾਫੇ ਜਾਂ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ; ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ – ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚੌਥੀ ਸ਼ਰਤ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਅਧੂਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17, 19]

ਸਾਲਸੀ - ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ - ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ:

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ

ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ-ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਫ-ਸਾਈਟ ਓਵਰਹੈੱਡ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਰ ਢੰਗ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਾਪਦੇ-ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ-ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫਾਰਮੂਲੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ' ਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ-ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18]

ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਬਿਲਡਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (2015) 3 SCC 49: 2014 [13] SCR 895; ਭਾਰਤ ਕੁਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਕੇ. ਆਹੂਜਾ (2004) 5 SCC 109: 2004 [3] SCR 1105; ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, NHAI ਬਨਾਮ ਐਮ. ਹਕੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2021) 9 SCC 1: M/s AT ਬ੍ਰਿਜ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ Ors. ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1984) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59: ਮੈਕਡਰਮੋਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਬਰਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. SCR 409; ONGC ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਅ ਪਾਈਪਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (2003) 5 SCC 705: 2003 [3] SCR 69 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6895/2010

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 0912 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 2012 ਤੋਂ। 2010 ਦੇ FAOOS ਨੰਬਰ 229 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ।

ਸਮੀਰ ਰੋਹਤਗੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਵਤਸ, ਟੀ. ਐੱਸ. ਚੌਧਰੀ, ਕਾਰਤੀਕੇ ਸਿੰਘ, ਸਚਿਨ ਗੁਪਤਾ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ., ਪਿਊਸ਼ ਬੇਰੀਵਾਲ, ਸਬਰੀਸ਼ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਨੀ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਰਾਘਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਦਮੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਟੀ. ਐੱਸ. ਸਬਰੀਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸ਼ਿਤਾ ਸੁਖੀਜਾ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

I ਦੀਪੰਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ, ਮੈਸਰਜ਼ ਯੂਨੀਬਰੋਸ ("ਅਪੀਲਕਰਤਾ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, FAO (OS) 229/2010 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 9 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਹਾਈ ਕੋਰਟ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ("ਐਕਟ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ("ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 15 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

3. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਭਵਨ, ਮੰਡੀ ਹਾਊਸ, ਪੜ੍ਹਾਅ-2, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1990 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ 42 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ("ਸਾਲਸ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

4. ਕੇਸ ਦਾ ਟ੍ਰਾਜੈਕਟਰੀ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜ੍ਹਾਅ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

a) ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲਸ ਨੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1999 ("ਪਹਿਲਾ ਪੁਰਸਕਾਰ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 10,11 ਅਤੇ 12 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ("ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 73 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ

ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਨ। ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 10 ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 50, 000 ਰੁਪਏ (ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ/ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ। ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 11 ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ [2023] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 41, 00, (41 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸੈਂਟਰਰਿੰਗ/ਸ਼ਟਰਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। 2,00,00,000.00 (ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 12 ਮਈ, 1997 ਤੋਂ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 13 ਅਧੀਨ 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 12 ਲਈ 830 ਰੁਪਏ (ਇੱਕ ਕਰੋੜ, 44 ਲੱਖ, 83 ਹਜ਼ਾਰ, ਅੱਠ ਸੌ ਤੀਹ ਰੁਪਏ)। ਸਾਲਸ ਨੇ ਇਸ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 7.5% ਦੇ ਲਾਭ ਭੱਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਵਰਕਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਹਡਸਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅੰਤਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈਃ

ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ	42.5 ਮਹੀਨੇ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ	ਰੁਪਏ. 5,45,27,386.00
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ	12 ਮਹੀਨੇ

ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਲਾਭ (7 1⁄2% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ)	40, 89, 554.00 ਰਸ
ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਭ	ਰੁਪਏ. 3, 40, 796.00 688
ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ	ਦੇਰੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ x ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਭ ਰੁ. 1,44,83,830.00

B) ਉਪਰੋਕਤ ਫਸਟ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 1,44,83,830.00 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। . ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“24. *** ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਟਰੈਕਟ 'ਤੇ ਹਡਸਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਅਤੇ ਬੁੱਕ ਲਾਅ (ਐਸ. ਆਈ. ਸੀ., ਲਾਅ) ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਾਭ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸੇ ਆਮ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਥਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਕੀਮਤਾਂ/ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸੈਂਟਰਰਿੰਗ/ਸ਼ਟਰਿੰਗ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ, ਦਾਅਵਾ No.12 ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ (sic, ਸਾਲਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ***

25. *** ਲਾਅ ਆਫ਼ ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਟਰੈਕਟਜ਼ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ (sic,) ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਾਲਸ [2023] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 13 ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

(ਸਾਡਾ ਜ਼ੋਰ)

ਸੀ) ਸਾਲਸ ਨੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 2002 ("ਦੂਜਾ ਪੁਰਸਕਾਰ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਡਰਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਧਿਰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਲਸ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ

ਵਾਜਬ ਸੀ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਲਾਭ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡੀ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ 2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ 690 ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਦੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ, ਸਮੱਗਰੀ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਓਵਰਹੈੱਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘਾਟ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਠੇਕਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗਲਤ ਦਾਅਵੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 50 ਰੁਪਏ (ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ), ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਆਜ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨਃ

। “4. ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ। ਪੁਰਸਕਾਰ. ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

5. ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ।

7. *** ਮੈਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ

ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ Rs.50,000/- ਦਾ ਖਰਚਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਲਾਗਤ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ”

e) ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਲੰਬਾ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਜੋ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਪਾਰਟੀਜ਼

5. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸਮੀਰ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ:

a) ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਸ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ। ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ 1, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਜੱਜ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਅ) ਭਾਰਤ ਕੁਕਿੰਗ ਕੋਲਾ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ। ਐਲ. ਕੇ. ਆਹੂਜਾ 2 ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਸ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

। “11...ਜਦੋਂ ਸਾਲਸ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹੋਣ, ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

c) ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਾਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1940 ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੋਧ, 1996 ਦਾ ਐਕਟ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ 1985 'ਤੇ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਡਲ' ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਵਿਵਾਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਹਕੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ 3 ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡੀ) ਮੈਸਰਜ਼ ਏ. ਟੀ. ਬ੍ਰਿਜ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ 4 ਸੀ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਾਕੀ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਅਤੇ

ਹ) ਹਡਸਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ' ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਮੈਕਡਰਮੋਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ. ਬਰਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. 5 ਸਮਰਥਨ ਖਿੱਚਣ ਲਈ।

6. ਮਿਸਟਰ ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ("ਏਐਸਜੀ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸਨਕੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ASG ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ:

a) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇਰੀ ਸਰਲੀਕਰਨ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਡਸਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅ) ਹਡਸਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਿੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈਃ

I. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਾਭ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਠੇਕਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦਾ।

II. ਦੂਜਾ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸੀ।

III. ਤੀਜਾ, ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕੰਮ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ।

C) ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੂਰ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਲਾਭ ਜਾਂ ਮੌਕੇ ਦੇ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

D) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਂ ਠੋਸ ਸਬੂਤ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ; ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਗਲਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (2) (ਬੀ) (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਈ) ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇੱਕ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨਃ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 10 (ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ/ਦਰਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ) ਅਤੇ 11 (ਸਥਾਪਨਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸੈਂਟਰਰਿੰਗ/ਸ਼ਟਰਿੰਗ ਆਦਿ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ) ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਲਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰ.

12. ਇਹ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈਃ ਜੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਸਨ, ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

f) ਹਡਸਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਮਕੈਨੀਕਲ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ

7. ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

8. ਅਪੀਲ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ (ਦਾਅਵਾ ਨੰ. 12) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੇਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਗਏ ਲਾਭ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਲ, ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੇਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ, ਲਗਾਤਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਵੀਗੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਕੀ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੂਜਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

11. "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦਾ ਗਠਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਓ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਸਾ ਪਾਈਪਸ ਲਿਮਟਿਡ

“31..., ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕੰਸ਼ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ' ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਕੀ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ/ਫੈਸਲੇ/ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। "

12. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਿਸਾਲਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ।

13. ਦੂਜੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 20 ਮਈ, 2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਲੇਮ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਡਰਾਅ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਨਾ ਸੌਂਪਣਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਹਡਸਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰੀ ਪਾਠ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਾਰਕ ਸਨ, ਉਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ No.12 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਚਿੱਤਰ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਦੂਜਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

14. ਇਹ ਮੁੱਢਲਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਸਦੱਸ ਸਾਲਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਰਤ ਕੁਕਿੰਗ ਕੋਲਾ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲਾਭ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ

“24. ... ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਟਰਨਓਵਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ

ਰਿਕਾਰਡ ‘ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ।“

(ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਓ)

। 16. ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਠੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਖੁੰਝੇ ਹੋਏ ਮੌਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਪੂਰਕ ਮੁਨਾਫਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

17. ਕੋਈ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜੋ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੋਲ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜੋ ਦੇਰੀ ਲਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸਵੀਕਾਰ ਹੋਏ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਵਿੱਤੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ, ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ, ਅਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਧਾਰਾਵਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੂਚੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਸੁੱਕਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।

18. ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਡਸਨ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਫ-ਸਾਈਟ ਓਵਰਹੈੱਡ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ

ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਾਪਦੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫਾਰਮੂਲੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

19. ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਮੁਨਾਫੇ ਜਾਂ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀਃ ਪਹਿਲਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ; ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਤੀਜਾ, ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ; ਅਤੇ ਚੌਥਾ, ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਚੌਥੀ ਸ਼ਰਤ, ਅਰਥਾਤ, ਲਾਭਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧੂਰੇ ਹਨ।

20. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਲਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਬੇਸ਼ਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (2) (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਹੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate